

POSTANOWIENIE

Dnia 3 lutego 2012 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Jan Górowski (przewodniczący)
SSN Barbara Myszka (sprawozdawca)
SSN Marta Romańska

w sprawie z powództwa E. K.
przy uczestnictwie Gminy Miejskiej M.
o stwierdzenie nabycia własności nieruchomości przez zasiedzenie,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym
w Izbie Cywilnej w dniu 3 lutego 2012 r.,
zażalenia wnioskodawcy na postanowienie Sądu Okręgowego
z dnia 13 stycznia 2011 r.,

- 1. uchyla zaskarżone postanowienie,**
- 2. pozostawia Sądowi rozstrzygnięcie o kosztach postępowania zażaleniowego w orzeczeniu kończącym sprawę.**

Uzasadnienie

Postanowieniem z dnia 13 stycznia 2011 r. Sąd Okręgowy – powołując się na przepisy art. 373 w związku z art. 370 i art. 88 k.p.c. – odrzucił apelację wnioskodawcy od postanowienia Sądu Rejonowego w M. z dnia 28 września 2010 r., którym oddalony został wniosek o stwierdzenie nabycia przez zasiedzenie własności działki nr 2719/2 położonej w M.

Sąd Okręgowy stwierdził, że zarządzeniem z dnia 9 grudnia 2010 r. przewodniczący zobowiązał pełnomocnika wnoszącego apelację w imieniu wnioskodawcy do przedłożenia pełnomocnictwa odpowiadającego wymogom określonym w art. 88 k.p.c. oraz oświadczenia wnioskodawcy w przedmiocie potwierdzenia wszystkich podjętych przez tego pełnomocnika czynności w terminie tygodniowym pod rygorem odrzucenia apelacji. Zarządzenie nie zostało wykonane, natomiast dołączone do akt sprawy pełnomocnictwo nie indywidualizuje sprawy, do prowadzenia której pełnomocnik został upoważniony. Nie wskazano w nim bowiem sygnatury akt sprawy ani nie określono w wystarczający sposób przedmiotu postępowania. Zawarty w dokumencie pełnomocnictwa opis działki, której nabycia przez zasiedzenie domagał się wnioskodawca, jest nieprecyzyjny, ponieważ ogranicza się do podania samego numeru ewidencyjnego działki bez wskazania obrębu, do którego przynależy. Zgodnie z przepisami o ewidencji gruntów i budynków, działka ewidencyjna to obszar gruntu położony w granicach jednego obrębu, dlatego opis nieruchomości będącej przedmiotem postępowania powinien zawierać jej oznaczenia geodezyjne, do których należy nie tylko numer, ale i obręb.

W zażaleniu na postanowienie odrzucające apelację wnioskodawca podniósł zarzut naruszenia art. 88 k.p.c. przez przyjęcie niemieszczącego się w tym przepisie wymogu indywidualizowania przedmiotu postępowania przez podanie – obok numeru działki – także obrębu, i art. 378 § 1 w związku z art. 379 pkt 2 k.p.c. przez pominięcie orzeczenia o ważności dotychczasowego postępowania. W konkluzji żalący wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia oraz o zasądzenie na jego rzecz kosztów postępowania zażaleniowego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Podniesiony przez żalącego zarzut naruszenia art. 88 k.p.c. przez przyjęcie, że dla określenia w treści pełnomocnictwa sprawy o stwierdzenie nabycia własności nieruchomości przez zasiedzenie, w której zlecono pełnomocnikowi zastępstwo procesowe, konieczne jest oznaczenie nieruchomości w sposób przewidziany w przepisach o ewidencji gruntów i budynków, jest oczywiście uzasadniony.

Jak wynika z art. 88 k.p.c., pełnomocnictwo może być albo procesowe – bądź to ogólne, bądź do prowadzenia poszczególnych spraw – albo do niektórych tylko czynności procesowych. Pełnomocnictwo procesowe ogólne upoważnia pełnomocnika do prowadzenia w imieniu mocodawcy wszystkich spraw toczących się z jego udziałem, pełnomocnictwo szczególne natomiast – do prowadzenia tylko tych spraw, które zostały wymienione w treści pełnomocnictwa.

W niniejszej sprawie pełnomocnik w osobie adwokata Z. B. dołączył do akt udzielone mu przez wnioskodawcę pełnomocnictwo do zastępstwa „w sprawie o stwierdzenie zasiedzenia p-ko Gminie Miejskiej M. dz. nr 2719/2 położonej w M.” Jak niewadliwie uznał Sąd Okręgowy, było to pełnomocnictwo procesowe szczególne obejmujące umocowanie do wszystkich czynności procesowych łączących się z wymienioną w nim sprawą.

Ustawodawca nie przewidział wymagań formalnych, jakim powinno czynić zadość określenie sprawy w treści pełnomocnictwa. Może ono zatem polegać na oznaczeniu stron i przedmiotu postępowania, na wskazaniu sygnatury akt, jak też na jakimkolwiek innym oznaczeniu, które pozwala na identyfikację sprawy w jej technicznop procesowym znaczeniu (zob. uzasadnienie uchwały składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 5 czerwca 2008 r., III CZP 142/07, OSNC 2008, nr 11, poz. 122). Opis sprawy zawarty w dokumencie pełnomocnictwa dołączonym do akt przez adw. Z. B. pozwala na jej identyfikację, wnioskodawca domagał się bowiem stwierdzenia nabycia przez zasiedzenie nieruchomości stanowiącej działkę nr 2719/2 położoną w M. Żądanie oznaczenia nieruchomości w sposób przewidziany w przepisach o ewidencji gruntów i budynków było nieuzasadnione.

Nie można natomiast podzielić poglądu żalącego, że Sąd Okręgowy – uznając pełnomocnictwo dołączone do akt za nieprawidłowe – powinien orzec

także o nieważności postępowania spowodowanej nienależytym umocowaniem pełnomocnika (art. 378 § 1 w związku z art. 379 pkt 2 k.p.c.). W sytuacji, w której apelacja podlega odrzuceniu, sąd drugiej instancji jest zwolniony od rozważania z urzędu nieważności postępowania jako ewentualnej przesłanki uchylenia zaskarżonego orzeczenia, art. 378 § 1 k.p.c. ma bowiem zastosowanie tylko w wypadku przystąpienia do rozpoznawania apelacji, co z kolei jest uzależnione od jej skutecznego wniesienia.

Konkludując, trzeba stwierdzić, że Sąd Okręgowy błędnie uznał, że dołączone do akt pełnomocnictwo udzielone przez żalącego adw. Z. B. nie pozwala na ustalenie zakresu umocowania, bezpodstawnie wzywał o jego uzupełnienie i w konsekwencji odrzucił apelację z naruszeniem art. 373 w związku z art. 370 i art. 88 k.p.c.

Z tych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398¹⁵ § 1 w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c. uchylił zaskarżone postanowienie, pozostawiając Sądowi rozstrzygnięcie o kosztach postępowania zażaleniowego w orzeczeniu kończącym sprawę (art. 108 § 2 w związku z art. 398²¹ i art. 394¹ § 3 k.p.c.).